

Člověk, který udělá to, co na FF UK, obvykle nečeká, že přežije. Ví, že ho nepůjde postihnout. Takže se obviní majitelé legálních zbraní

 radiouniversum.cz/cerny-pavel-1-d-clovek-ktery-udela-to-co-na-ff-uk-obvykle-neceka-ze-prezije-vi-ze-ho-nepujde-postihnout-takze-se-obvini-majitele-legalnich-zbrani/

Pavel Černý Díl 1/2

Text 9.2.2024 42 min Přehrát

#Bezpečnost

Bezpečnost patří rok od roku ke stále důležitějším tématům společenské diskuse, všimli si toho už i politici a přizpůsobují této náladě své předvolební programy a proslovy. V loňském roce jsme ovšem zažili také jednu velmi smutnou změnu: Zatímco dříve jsme se dozvídali o teroristických a masových útocích jen v zahraničním zpravodajství, na konci roku tohle dříve nevídané násilí dorazilo i k nám. Stále sice patříme k těm nejbezpečnějším zemím na světě, ale jak dlouho nám to ještě vydrží? Bezpečnostní situace se zhoršuje i v jiných zemích, a někde skutečně výrazně. Co můžeme v budoucnu reálně očekávat u nás? A jak se můžeme rozumně připravit? O tom všem si budu povídat s mým dnešním hostem, elitním policejním instruktorem, podplukovníkem Pavlem Černým. Pavle jsem ráda, že tě tady mám.

Martina: Ještě zdůrazním, že cvičíš policisty a zásahové jednotky po celém světě. V naší zemi jsi cvičil policisty, včetně speciálních útvarů, střelbu, sebeobranu, taktiku i použití speciálních zbraní, a jsi spoluautorem dvoudílné učebnice „Manuál obranné střelby“. To jsem všechno zdůraznila proto, aby bylo jasno, že ty skutečně víš, o čem mluvíš, a proto se ptám právě tebe. Ty ses po útoku, který jsme zažili v prosinci loňského roku, nepřidal k těm, kteří říkali: Policie špatně. Měli na to jít jinak, a podobně. Jak se díváš dnes, s jistým odstupem, na práci policie?

Pavel Černý: Ad jedna: Po bitvě je každý generál. A lépe se policie, celý zákrok, celá situace, hodnotí někde za klávesnicí, než v té situaci. A také bych to přirovnal ke covidu: Byl to obrovský šok, prostě nic takového zde před tím nebylo. A obdobně je to z tohoto hlediska – byl to pro všechny jednotky, pro celý bezpečnostní systém šok. Víte, na něco se prostě připravit nejde, protože v takovémto případě se vlastně běžný mírový život, klid, neočekávaně změní v úplně bojovou situaci, prakticky válku. Je to malá válka. A na to nemůže být připravená žádná společnost, protože to je tak mimořádná událost, že ji můžete trénovat, nějak se na ni připravovat, ale úplně to nikdy nebude.

Martina: Podplukovníku Pavle Černý, ty jsi mnohokrát varoval, že klidná doba v naší zemi končí. Napadlo tě, že útok bude mít právě takovou podobu? Nebo bys sázel spíš na nějaký teroristický zvenčív?

Pavel Černý: Víte, byl jsem v tomto trošičku nechtěným vizionářem, když to tak povím. Protože já jsem projekty, „Agresor ve škole“, projekt „Aktivní střelec“, dělal na základních školách, a také jsem připravoval jak bezpečnostní složky, jak v takovém případě zakročit, zasáhnout, jak provést co nejrychlejší eliminaci takového člověka. Dělal jsem školení, výcviky pro učitelský personál, dokonce i velká cvičení s dětmi. Z některých takových projektů jsou dokonce filmy na SW&TT Tactical Training. A já jsem si je po této

situaci skouknul, protože jsem si je už nepamatoval. Tehdy to byla škola hrou, nácvik, výcvik, což je vždycky takové – ač se snažíte o realitu – že vždy to něco bude umělého. A když jsem na ty filmy, které jsou poměrně realisticky udělané, koukal, a to v kontextu situace na filozofické fakultě, tak jsem z toho měl husí kůži.

A co bych ještě dodal? Jeden z těch filmů končí genezí, výčtem podobných událostí ve světě. Jaké situace vlastně byly? Ač to bylo pomocí palných zbraní nebo někde nožů, nebo dokonce představte si, co se stalo v Německu, že to byl útok ve škole pomocí jakéhosi plamenometu, na což se vlastně ve výčtu zapomíná, že v takových situacích může masový vrah, nějaká lidská zrůda, takových prostředků použít. A končíme tam tím, že i u nás bychom měli v tomto dělat co nejvíce, a také, že není otázkou – bohužel – jestli, ale kdy? A bohužel na má slova, ač bych si to nikdy nepřál, došlo. Bohužel došlo na takovouto situaci, kterou jsme potom zažili i u nás. Myslím, že je to škoda, že se promarnila spousta let – podobné projekty prostě neběžely.

Je to jako se vším: V dnešní době nikdo moc nevěří, že bude válka, myslí si, že žijeme v trvalém míru, že je to nárokové, že už se svět nemůže zvrhnout do nějakého válečného konfliktu, že nemůžeme zažívat to, co někde jinde na světě, třeba i v této době. A vytěsňujeme také to, jak už bylo řečeno, že někde na druhé straně světa, řeknu Čína – pobodají někde ve škole 20, 30 dětí, v USA se střílí někde na škole, a podobně. Anebo, že auto vjede někde do vánočních trhů, nebo dodávky porážejí lidi na ulicích. I když vlastně jsme v tomto byli smutným pravzorem s Olgou Hepnarovou, zapomínáme, že mezi námi můžou žít lidé, kteří udělají takový hrozný čin. A je škoda, že naše společnost na to nebyla tolik připravena, a doufám, že toto bude impulsem ke zlepšování tohoto, a to ne, aby se to nestalo – tomu zabránit nikdy nejde – ale abychom na to jako společnost aspoň byli stále lépe připraveni.

Bezpečnostní rizika se rapidně změnila, a měli bychom na to reagovat, a nemyslet si, že tady bude vždy nenásilí a klid. Nebezpečí nevytěšňovat.

Martina: Ty jsi řekl: „Promarnila se spousta let.“ Chápu, že je teď jednoduché ukazovat, kdo za to může. Ale proč se promarnila spousta let?

Pavel Černý: Nikdo za to nemůže. Stejně, jako si myslím, že naše armáda není zcela připravena na nějaký, zvláště dlouhodobý válečný konflikt. Protože co to je, být připraven? A můžeme to převést: Co to je, být vycvičen jako policista na ulici, který bude zvládat násilí, který bude třeba muset zažít přestřelku, použít proti někomu zbraň? Kde je ta míra, kdy je, či není připraven? Takto to označit, je velmi těžké. Může být někdo na takové strašné, když to tak řeknu, nebo hraniční, v životě připraven? Ale rozhodně již mohly běžet nějaké širší systémové nácviky napříč všemi školami, univerzitami, a tak dále. Víte, my jsme kdysi měli brannou přípravu – já na to vzpomínám – a myslím, že zbytečnou, protože to byla tenkrát hrozba chemického, nebo jaderného útoku, a jak se odjakživa říkalo, že by bylo možná lepší takovou věc nepřežít, protože přeživší, živí, by záviděli mrtvým. Protože...

Martina: S igelitovými sáčky na rukou a na nohou bychom asi...

Pavel Černý: Ano, jak jsme běhali, čistili masky, jako děti jsme ve škole na sebe troubily choboty.

Martina: Ale aspoň jsme s tou myšlenkou pracovali.

Pavel Černý: Ano, ale víte, nebezpečí se změnilo. Není to už chemická, jaderná válka, a mělo by zde být něco jako branná příprava současné doby. Rizika se rapidně změnila, a my bychom na tuto změnu měli reagovat, a nemyslet si, že bude všude vždy nenásilí, klid a mír. I když, jak zaznělo, jsme jedna z nejbezpečnějších zemí světa, může se to změnit, nejenom případným, nedej bože, válečným konfliktem, který nemůžeme nikdy vyloučit, ale i nějakou situací, jako na filozofické fakultě, kde mávnutím příslovečného proutku může nastat regulérní válka – prostě masová střelba někde v ulicích, masové ztráty, spousta mrtvých, zraněných. Na tohle bychom měli reagovat. A možná jsme měli reagovat už dříve, a nevytěšňovat to s tím, že u nás se to neděje, ale že se to děje v Číně, v Americe, a sledovat jenom novinové titulky, ale možná se už poučit. A doufám, když už jsme se nepoučili tenkrát, poučíme se už alespoň dnes.

Na školách probíhají nepochopená bezpečnostní školení. Probírá se klima, gender, jak v Gaze trpí palestinské děti pod agresí Izraelců. To zabírá čas učení se reakcím na útok, požár, katastrofu.

Martina: Nutno přiznat, že zrovna v této oblasti bezpečnosti, bezpečnosti občanů, připravenosti občanů, si myslím, že vedeme bezpříkladně pštrosí politiku ve smyslu, že když se o tom nemluví, když se nikdo zbraně nedotkne, tak se nic nestane.

Pavel Černý: Člověku je trošku až zvláštní, kolik někdy pro něj nepochopených školení probíhá ve školských zařízeních, na univerzitách, na základních školách. Je to o tom, jak se doslýchám, že je důležité tam probrat klima, probrat gender, případně tam chodí školitelé, kteří hovoří o tom, jak v Gaze trpí palestinské děti pod nadvládou a agresí Izraelců. A bez přehánění – tyto programy, a nic proti nim, vlastně zaplňují veškerý čas, a na takovou věc, jako je reakce na nějaký útok, a nejenom reakce na nějaký útok, ale i možná požární cvičení, nějaká katastrofa, reakce na školách, zdravotních zařízeních...

Martina: Výbuch plynu... Cokoliv...

Pavel Černý: Přesně tak. Tak na ně není čas, to se úplně vytěšňuje. Jako kdyby se to nemělo nikdy dít, jakoby zde neměl nastat blackout, zemětřesení. Nemůžeme přeci vyloučit i tyto věci, to by měla být branná příprava. A také reakce na nějakého skutečně, když tak řeknu, zruďného člověka, který najednou bude chtít zabít co nejvíce lidí kolem. Víte, tomu se zabránit úplně nedá.

Nyní běží diskuse, jak to zastavit, aby se to příště nestalo. Nejde to zastavit. Nejde najednou zakázat násilí, aby někdo zabíjel lidi kolem. Není to ani o tom, jestli se zakážou zbraně, jestli zde budou legální, soukromé. Vždy tady budou ilegální. A když ne, tak takový člověk může najet do davu, jako kdysi Olga Hepnarová, nebo zapálit byt, jako ten člověk v Bohumíně – myslím, že tam bylo 11 mrtvých – je to tři roky zpátky, a stačil mu jenom kanystr a sirky. Anebo vezmeme příklad ve Frenštátu pod Radhoštěm – myslím, že to bylo 2012 – tak tam výbuchem plynu úmyslně zabil asi snad sedm, osm lidí, byla tam spousta zraněných – soused. Aby nemohli utéct, zlomil klíč v zámku. A jsou další a další příklady toho, že ani nepotřebujete klasickou zbraň. A obrana proti tomuto vlastně neexistuje, ale může se snížit rapidně počet obětí. Vlastně to zvýší šanci, že více lidí při takovéto nesmírně tragické události nezemře.

Fyzická zdatnost mladých klesá. Když někdo při policejních testech uběhne limit, tak neudělá jediný sed leh, nebo neumí plavat, a na Policejní akademii ho loví, když se topí v bazénu.

Martina: Ty říkáš – branná cvičení, branná příprava. Podle nějakého průzkumu, který proběhl před několika měsíci, mají současní mladí muži úroveň své fyzické zdatnosti takovou, jako ženy před třiceti lety. Takže my vlastně v tuto chvíli nemáme moc šancí ani utéct, protože bychom se zadýchali.

Pavel Černý: Víte, s tímto se potýkají třeba i ozbrojené složky. Ale je to generační, a hlavně, není to jenom u nás, je to po celém světě. Děláním výcviky skutečně po celém světě, a mohu porovnávat. A není to o zemi, není to o části světa, je to prostě o generaci, která je rozsezená, a od počítačů, od televize, která málo sportuje – čest tedy výjimkám, když je někdo veden ke sportu od mala. Ale pohybové schopnosti hodně klesají.

Já si pamatuji, bylo to na konci mé činnosti u policie, že tehdy, si představte, byla u nás nějaká zahraniční návštěva. Pamatuji si to jako dnes. A můj tehdejší nadřízený nechal za trest klikovat učebnu policistů, nových rekrutů, když to tak povím, na policejní škole, protože přišli pozdě, a tak dále: Aby to nebylo bráno jako šikana, klikoval s nimi. My jsme tam s tou zahraniční návštěvou přišli na náslech, náhled, a najednou překladatelka povídá: „Oni se ptají, že jim připadá, že ti policisti nemohou.“ A oni tam skutečně omdlávali asi po 15. kliku, spousta jich ležela – a to ne, že by to dělali, ale skutečně nemohli. A ona říkala: „Ale oni říkají, že se tady na škole zlepší.“ A já jsem smutně poznamenal, že se nezlepší, protože oni už teď končí, a nejde to dohnat. Někdo to nedožene ani za dva, tři životy. A je to problém, že dnes třeba speciální jednotky, ty nejelitnější, mají problémy s nábořem.

Víte, když někdo kdysi chodil na takzvanou URNU – Útvar rychlého nasazení – tak tam na náboř chodily desítky lidí, kteří celý život snili o tom, že budou na takovéto speciální jednotce, a byl to jejich životní styl, byl to jejich sen, a přizpůsobili se tomuto. A nakonec těch 60, 80 lidí, kteří se tam sešli, bylo skvěle připraveno. To byli běžní policisté, kteří uskutečňovali svůj sen, aby se do takové jednotky dostali. A to už je asi 15 let zpátky.

Člověk, který měl na starosti výběrák, testy, mi zasněženě vyprávěl, že na tuto speciální jednotku – kde kdysi oni museli dělat dvacet, pětadvacet přitahů – dnes chodí lidé, kteří udělají dva, tři. A tehdy se jim sešlo asi pět lidí – to už je asi deset, patnáct let zpátky – namísto těch osmdesáti zájemců, kteří chodili ještě roky předtím, a nikdo z nich nevyšplhal bez přírazu na lano. Jediný z nich uběhl limit, ale zase neuměl plavat, a dokonce ho, bez přehánění, lovil, když se topil na Policejní akademii v bazénu. A dokonce mi říkal, že když dělali lehy sedy, tak ten člověk, který byl z nich nejubožejší, neudělal ani jeden leh sed, což, vzhledem k tomu, že to byl déle sloužící policista, protože tam nemůže nikdo jen tak přijít z civilu – takže je nabíledni, v jakém stavu je populace, a že potom mají problém fungovat i speciální složky. Prostě se musí, bohužel, hrát s kapelou, která je k dispozici, a to je smutné, a nikdo s tím nic neudělá. To je realita dneška.

Martina: Pojdme si tedy říct, co teď, a co potom, jakým způsobem jsme se mohli, ba co víc, musíme poučit. Pavle Černý, jedinou tvou výtkou k policii je, že by policisté v prvosledových hlídkách měli s sebou vozit dlouhé zbraně, a měli by s nimi umět dobře zacházet. To byla tvá výtka vzhledem k zásahu policie na Karlově univerzitě. Co by se muselo stát, aby se tato tvá rada uvedla v život?

Pavel Černý: Toto by měl být jeden ze zásadních kroků. Oni totiž dlouhé zbraně mají – ale přitom nemají – mají totiž samopaly Heckler Koch MP5, které jsou na úplně stejný náboj, jako jejich služební pistole, takže sice nosí impozantní zbraň, pro někoho neznalého to vypadá zajímavě, působivě, ale ono to

funguje a dostřelí stejně jako pistolka, kterou mají na opasku. Nic jiného to není. Já vždycky říkám, že je to, s prominutím, velká blbá pistole, a nic jiného z toho nevymačkají. To znamená, aby mohli na někoho střílet – jako to bylo na ochozu filozofické fakulty – na vzdálenost osmdesát, sto, sto dvacet, sto padesát metrů, tak to je nejenom nepřesné, ale takováto zbraň už tam má mizivý zastavující efekt, ranivou schopnost, schopnost někoho vyřadit z činnosti, eliminovat. Když to shrnu, tak kdyby tam, na místě, byla obyčejná lovecká puška posledního myslivce, s optikou, tak by neškolený člověk v takovéto situaci na první ránu toho střílejícího člověka dal. A je to velká škoda, a velké poučení pro to, aby policie potřebné zbraně dostala. Protože on si někdo myslí, že to je jako ve filmu, že zakvílí gummy, a za třicet sekund vyskakují těžkooděnci, a na střechách jsou odstřelovači ze zásahové jednotky. Bohužel, v reálném světě je to trošku jiné.

Policisté v prvosledových hlídkách by měli mít k dispozici dlouhé a účinné střelné zbraně, aby mohli v případě potřeby zasáhnout. Měli by také mít možnost nosit pistole i mimo službu.

Martina: To znamená, že velké, dlouhé zbraně, které někdy policisté mají, jsou opravdu jenom na efekt?

Pavel Černý: Tak tyto na devítkový náboj – stejné jako u pistole – jsou spíše na efekt, na malou vzdálenost, na stejnou vzdálenost, jako pistole, řeknu pět, sedm, dvacet, nanejvýš třeba třicet metrů. Ale na sto metrů je nejenom přesnost, ale i efekt této zbraně mizivý. Takže by tam mělo být – i kdyby to měla být nějaká jednoduchá opakovací, lidově kliková puška, s nějakou jednoduchou optikou s minimálním přiblížením. Bylo by obrovskou devizou takovéto zbraně dostat na místo. Samozřejmě to není jednoduché. Bude se muset řešit, aby policisté prvního zásahu, prvního kontaktu, z prvosledových hlídek pohotovostní motorizované jednotky, měli v autě. Protože toto není vlastně jejich činnost, toto je situace skutečně za hranicí. Oni dělají běžnou policejní práci, a těžko si můžeme představovat, že policista vás bude zastavovat v autě s puškou na rameni. Bude se muset řešit, kam a jak je uzamkne v autě, kam se uskladí.

V minulé době se řešily problémy, které si nezasvěcený nedokáže představit, jak do policejního auta umístit trezory na nějaké větší zbraně, protože firmy se bránily, že to neumožní homologaci vozidel. To znamená bezpečné užívání, když tam bude nějaký trezor, který se při nárazu může utrhnout, putovat autem, a podobně. Takže to není úplně zase tak jednoduché. Ale doufám, že se toto vyřeší, a tato věc bude uspokojivě sloužit k tomu, že kdyby se situace opakovala, tak tyto zbraně na takovém místě budou.

Martina: Ty jsi ještě poměrně nedávno upozorňoval na to, že policisté v České republice si nesmějí brát své služební zbraně domů. Což znamená, že policista, který zrovna není ve službě, a stane se svědkem protizákonného jednání, nemá v ruce vůbec nic, čím by zakročil. Myslíš, že i toto se do budoucna změní, nebo rozumíš tomu, proč to tak je?

Pavel Černý: Doufám, že v tomto se policejní vedení skutečně poučí, a chytí za nos, protože v rámci ochrany měkkých cílů, po které se stále volá, a stále větším počtu policistů v ulicích, je toto naprosto pomíjené. My chceme více policistů v ulicích, ale zapomínáme, že spousta policistů jde do práce, z práce, jde na vycházku s dětmi, nakoupit, a pokud si on neudělá zbrojní průkaz, nemá svou soukromou zbraň, což není podmínkou vykonávání povolání republikového policisty, ale jenom jeho osobní vůle, jeho zájem, tak naprostá většina z nich svou služební zbraň v době toho svého volna, v mimopracovní době,

domů nedostane. Takže představte si: Máme policistu, který nás chrání, který má obrovské pravomoci, skončí mu pracovní doba, a on je malé nesvéprávné dítě, které už nesmí dostat do ruky služební zbraň, vzít si ji, starat se o ni, mít za ni zodpovědnost. On sice má, jak zde zaznělo, povinnost, a to nejenom z hlediska trestného činu, ale provést i nějaký úkon – na rozdíl od občana – a zasáhnout. Ale on nemá čím.

Martina: Ale čím?

Pavel Černý: On může mávat odznakem, křičet „POLICIE!“, vyzývat, a podobně, ale nemá zbraň. Takže to by se mělo změnit, a přispělo by to velmi významně k bezpečí nás všech, a vlastně ke znásobení počtu policistů. To znamená nebránit policistům, kteří si chtějí vzít v době osobního volna zbraň domů. Stačilo by jenom napsat, jako to bylo za mě, protože tehdy platilo, že váš nadřízený vám mohl bránit zbraně domů zakázat, ale nyní vám to musí tento člověk písemně povolit, což se mu moc nechce, protože trošku bere odpovědnost na sebe, a to většina nadřízených dělá velmi, velmi nerada.

Martina: Ale tady je ještě jedna stránka věci, a to informace, kterou jsem slyšela už z více stran. A zase, netýká se to jenom čistě naší republiky, ale někteří policisté říkají, že raději vůbec nepoužijí zbraň, že ji mnohdy u sebe ani raději nemají, protože kdyby ji použili, tak by následovalo takové martyrium vyšetřování, zda ji použili adekvátně, že to prostě nebudou riskovat.

Pavel Černý: Víš, i s takovým názorem jsem hodně, hodně válčil v době, když jsem policisty cvičil. U některých je to zvláště zažité. Neuvěřitelné. Zvláštní je totiž to, že někteří policisté se vlastně bojí vyšetřovacích orgánů víc, jak ozbrojeného grázla, který mu usiluje o život. Je to paradoxní. K tomu jde ale říci jedno, co jsme tady už opakovali, to znamená: Američané na to mají hezkou frázi, že je lepší být souzen dvanácti, než nesen šesti. České přísloví k tomuto zní, že i z kriminálu vede cesta, ale z hrobu ne. To znamená, lepší je být s problémy vyšetřován, možná i postižen, než nechat doma osiřelou rodinu. A skutečně policistům není co závidět, oni mají na použití zbraně někdy skutečně pikosekundy, jak se říká, a někdo je bude posuzovat za dny, měsíce, dokonce roky, bude na to mít spoustu času. A kolikrát, a velmi často bohužel, se policistů nikdo moc nezastane, nemají zastání. Naopak, každý si do nich, lidově řečeno, čutne.

Když policista zasáhne, strhne se mediální smršť, ideologický tlak, zpolitizování zákroku, vyšetřování, postavení mimo službu. Proto mnozí nechtějí zasahovat a riskovat.

Martina: A nikdo nechce být Derek Chauvin, nebo jak se to správně vyslovuje.

Pavel Černý: Jednak i u nás vidíme, že mediální smršť, ideologický tlak, nebo zpolitizování určitého zákroku může způsobit, že policista je najednou vyšetřován, je mimo službu, najednou je zpochybňováno – úplně nelogicky – co tam udělal, a to bere, bohužel, ostatním policistům vůli zasahovat, riskovat. Víš, ono je pro ně vlastně nejjednodušší nic nevidět, dělat, že si ničeho nevšimnu, nic nebudu řešit, počkám. Důvody, proč policista nezasáhne, by se dal totiž popsat papír A4, jako: Takticky vyčkal, nebyl vycvičen, nechtěl eskalovat násilí nějakým předčasným vedením zákroku, a podobně. Takových výmluv nasekají spoustu. Ale nechtějme dovést policisty do fáze, jak to vidíme kupříkladu v USA, kde jsou skutečně protipolicejní tažení, ruší se policejní složky, takzvaně se defundují, to znamená, že se přestávají financovat, a to znamená nejenom odchody spousty policistů, ale konec jejich ochoty a vůle riskovat

denně na ulicích život pro lidi, pro společnost. To by byl konec, který určitě nechceme. Poučme se na USA, co tam vzniklo po floydovských vlnách, po ideologicky vyvolaných, neuvěřitelně iracionálních taženích proti bezpečnostním složkám, a nepřejme si, aby to přišlo k nám. Jisté náznaky zde již totiž byly.

Martina: Protože už zmíněný policista Derek Chauvin dostal, tuším, čtyřicet let, a nebyl sám, kdo byl odsouzen za smrt George Floyda. A to, jak jsi před malou chvílí říkal, asi pak vezme chuť policistům riskovat totéž.

Pavel Černý: My jsme tehdy, kdy začaly kauzy, nazvané tehdy lidově, mediálně „Floyd“, snažili ze všech sil, aby policie nebyla ve stejné situaci, aby policisté nebyli iracionálně pranýřováni. Protože vezmi si, občas běží fotbalista, je horký den, a najednou se skácí. Je to dvacetiletý kluk, a zemře přímo na hřišti na nějakou skrytou srdeční chorobu, na kombinaci vlivů, která nastane. Je to strašně smutné, je to tragické, a nikdo se tomu nediví, takové věci se holt stávají. Jiný příběh, podobná situace, ale jenom budou poblíž policisté. A mediální zkratka? „Policisté ho prostě zabili.“ A nic na tom, že ten člověk je navíc – na rozdíl od policisty – ve zuboženém zdravotním stavu už jen v důsledku toho, že celé roky vede život narkomana, jeho krev je plná mixu nějakých omamných látek, které pochopitelně zacvičí se zdravím. A z hlediska podmínek, které tam nastávají, pokud takový člověk zkolabuje, je společnost ihned automaticky obviňuje a obviňovala. A to i u nás – a nečekal jsem, že to sem přijde. My jsme na tomto základě tehdy dělali spousty testů, kde jsme dokazovali, že ta smrtící, v uvozovkách, poloha, poutací poloha, nikoho nezabíjí.

Martina: Já si vzpomínám, že jsi točil i videa.

Pavel Černý: My jsme točili videa. Dokonce to bylo pro Romeu s Richardem Samkem, kdy jsem na něm klečel. Pro kanál CNN s reportérem Klímou. Včera jsem se s Richardem Samkem potkal, s velkým humorem jsme na to vzpomínali, a říkal jsem mu, že z hlediska této kampaně, a další společenské diskuse o tom, a reportáží, co jsme na tom točili, tak počet reportérů, kterým jsem neklečel za krkem, se rapidně snižuje. A hodně jsme se u toho nasmáli.

Člověk, který takový čin, jako na FF UK vykoná, obvykle nečeká, že přežije. Ví, že zemře, a už ho nejde postihnout. A tak se hledá zástupná skupina – majitelé legálních zbraní – kterou lze potrestat, zakázat.

Martina: Podplukovníku Pavle Černý, dalo se vzápětí po onom brutálním prosincovém útoku očekávat, že se objeví hlasy, které budou vyzývat k přijetí přísnějších pravidel pro držení zbraní. Byla to otázka hodin, a už se o tomto začaly vést diskuse. Co si o tomto myslíš ty, jako jeden z nejlepších odborníků na taktiku, policejní výcvik, terorismus?

Pavel Černý: Ad jedna: Vždy, když v západní Evropě proběhne nějaký podobný – a je jedno, jakým prostředkem – teroristický útok, tak je hned zajímavé, že zazní neuvěřitelná spousta hlasů, abychom neobviňovali určitou komunitu, určitou minoritu za to, že ten ohavný čin způsobil jenom jeden konkrétní člověk. Ale totéž zajímavě neplatí v případě majitelů legálních soukromých zbraní. Člověk, který takový čin vykoná, obvykle – a to i v tomto případě – obvykle nečeká, že by přežil. Ví, že při tom zemře. A proto ho už nejde postihnout, a tak se hledá zástupná skupina. Koho za to potrestat? A ejhle. Takoví se hned

najdou: Jsou to majitelé legálních soukromých zbraní. Omezit je, zakázat jim, nějakým způsobem je obrátit o jejich majetky. Toto je pro část společnosti ihned automatická reakce: Prostě presumpce viny, a postihnout nejlépe celou tuto komunitu.

Je to sice iracionální, asi jako když dodávka, kterou někdo řídí, vjede do lidí na chodníku – jak jsme to mnohokrát viděli – tak by se začaly zakazovat všechny podobné, nejlépe bílé dodávky, nebo by jim začali omezovat kubatury motoru. Začali by celospolečenskou diskusí ve snaze snažit se o omezení síly motoru a rychlosti takových dodávek. To by asi bylo směšné. Ale u legálních soukromých zbraní se to stává ihned, a nikdo v tu chvíli ani nehodnotí, a to je za B, že ten člověk mohl svůj čin – jak se ukazuje – způsobit i jiným prostředkem, třeba i zbraní nelegální. Když si to vezmeme, tak jeho puška, včetně doplňků, hádám, a moc se nepletu, přišla na takových 150, možná 200 tisíc. Za to by měl na nelegálním trhu 3 až 4 kalašnikovy, ať už z bývalých válek na Balkáně, nebo nyní z Ukrajiny, protože, kdo za každou cenu chce sehnat i nelegální zbraň, a má na to dostatek peněz – on si na to půjčil – tak určitě sežene. Nebo by to mohl udělat mnohem jednodušeji, jak tady zaznělo: Benzín, sirky, nákladník, nebo způsobit výbuch plynu. A také nebudeme zakazovat sirky, benzín, a podobně.

Martina: A myslíš, že přeci jen třeba v tomto případě mohla vůči němu policie postupovat obezřetněji? Protože ty jsi řekl: „On si na to půjčil.“ Když jsem si brala před nějakou dobou půjčku – a tu už mám za sebou u té banky kreditní historii, a podobně – tak jsem ještě musela mít ručitele. A teď tady takovému, pardon, ale „děťátku“, které si udělalo před půl rokem „zbroják“, banka půjčí. Možná, že to nebyla banka, možná, že to byl nějaký nebankovní sektor. A další věc: Když přihlašuješ sedm zbraní, tak to musíš udělat na jednom oddělení policie, nemůžeš různě, aby si toho třeba nevšimli. Takže on byl 14krát? Nebo všechno registroval najednou? Obojí podezřelé. Nepřijde ti to?

Pavel Černý: Tak ad jedna: Půjčení peněz není nemožné, ani podezřelé. Jednak nevíme, jestli mu třeba neručili rodiče nějakou nemovitostí. Za jakých okolností se tato půjčka realizovala, vůbec nevíme. A v dnešním životě je smutné, že reklama na půjčky běží, a půjčují i lidem, kteří nemohou splácet. A jak se říká: Nejlepší půjčka pro peněžní ústavy, nebo lichvářské společnosti, je dokonce ta, kterou daný člověk nesplácí, a oni mu potom můžou sebrat úplně všechno, a ještě na tom vydělat. Takže podmínky nejsou určitě takové, že by půjčovaly jenom tomu, kdo může splácet.

Další věcí je, že pokud člověk přihlašuje dvě, tři, čtyři, sedm zbraní během několika měsíců, tak to není podivné z hlediska sběratelů, myslivců, kteří mají pro každý účel lovů jinou zbraň, a podobně. Takhle: Mně by se určitě zdál rizikovým nákup zbraní, u kterého by měl stát zpozornět, když si někdo koupí například 100 stejných pušek najednou, a k tomu velké množství, skutečné obrovské množství nábojů. K tomu 100 úplně totožných pistolí. Tak to mě asi trkne, že ten člověk může...

Když se obchodníkovi zdá nějaký nákup zbraní podezřelý, může zmáčknout v elektronickém systému tlačítko „červená dlaždice“, a označit podezřelý nákup, který je ihned prověřován

Martina: Něco chystá.

Pavel Černý: Chystá se ozbrojit nějakou obrovskou ozbrojenou skupinu. A je potom nabíledni, že potom přijde o zbrojní průkaz, a to je asi nejmenší problém, který riskuje, když tady bude mít takovou obrovskou jednotku, která je schopná lusknutím prstu realizovat třeba nějaký obrovský, ale opravdu obrovský

teroristický útok, nebo v malé africké zemi dokonce puč.

Ale tady je v médiích totiž velmi často taková věc – já bych to nazval módně „dezinformace“ – že stát o tom neví, že on vlastně udělá takový podezřelý nákup. To zaprvé. Máme jeden z nejpovedenějších elektronických evidenčních systémů, Centrální registr zbraní se tomu říká, a stát ihned ví o jakékoliv nakoupené zbrani, o každém nakoupeném náboji, a dokonce, když člověka, majitele zbrojního průkazu, zastaví policista na ulici, a vylustruje si ho. Dnes to má dokonce v takovém zařízení už u sebe, a ani to nemusí konzultovat s operačním, a takovéto informace získávat – ihned ví, že dotyčný člověk je majitelem zbrojního průkazu, jaké má zbraně, a tak dále. A to vlastně během hovoru na ulici. Takže to, že stát o ničem neví, je naprostá hloupost a naprostá lež.

A pak také v současné době existuje něco takového, čemu se říká „červená dlaždice“. V elektronickém systému je to tlačítko, a kdyby obchodníkovi připadalo, že jde o nějaké fakt divné okolnosti, o kterých jsem mluvil – tedy ne, že si někdo koupí pár zbraní, což je celkem běžné, a nedá se to považovat za nějakou podezřelou záležitost – ale pokud by to bylo obrovské množství stejných, především pušek. To je divné. Proč by si kupoval stejné pušky? Byly by pro něj logisticky výhodné pro nějaké další útoky. Tak obchodník odměčká tu „červenou dlaždici“, a tím označí podezřelý nákup, který se bude ihned prověřovat, dejme tomu, pokud to někdo chce zastavit, a podobně.

Martina: To znamená, že na tomto nákupu by tobě nepřišlo nic divného?

Pavel Černý: Hlavně, pokud mám sedm zbraní, nebo má taková lidská zrůda sedm zbraní, a každá bude jiné ráže, a má s ní za cíl takovýto masový útok, tak by to musel být hlupák, protože logisticky je pro něj lepší jedna zbraň a spousta nábojů, stejné zásobníky, a podobně, a ne zbraň, kterou vystřelím, a už ji nemám čím nabít, protože ostatní zbraně mám jiné ráže. Také masový vrah není chobotnice, že by měl osm, deset, dvacet chapadel, a v každém držel jednu zbraň. Má ruce jenom dvě, a víc zbraní nemůže obsluhovat. Takže to strašlivé, které je dáno počtem zbraní, zde nefunguje. Jedna zbraň může zabít spolehlivě, když má větší počet nábojů. A počet nábojů nelze omezovat. Protože když si člověk vezme, že například v disciplínách sportovní střelby, říká se jim IPSC, praktická střelba, střelec běžně vystřelí třeba tři sta, až pět set nábojů za jeden trénink, když vystřelí toto za jeden trénink, tak by někomu na takový masakr stačil zlomek. Takže ani cesta omezování střeliva rozhodně k zabránění takového skutku nevede.

Všechny příspěvky s Pavel Černý

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.